

Tillstånd**Svenska kraftnät**
registrator@svk.se

2025-08-27

2018-101795-0122

Förlängning av nätkoncession för linje

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) beslutar följande.

- 1 Svenska kraftnät (202100-4284) beviljas förlängning av nätkoncession för linje för en 420 kV (konstruktionsspänning) luftledning från Horred till Breared i den sträckning som framgår av bifogad karta, bilaga 1. Nätkoncessionen gäller tills vidare.

Nätkoncessionen förenas med följande villkor.

- 1 Verksamheten ska utöver vad som anges i detta beslut bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Svenska kraftnät har angett i ansökan med bilagor och i övrigt åtagit sig i ärendet.
- 2 Svenska kraftnät är oförhindrad att i framtiden använda andra metoder vid reparation och underhåll än vad som följer av villkor 1 ovan, så länge metoderna inte medför större negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

1 Ansökan

Svenska kraftnät har den 1 december 1998 ansökt om förlängning av del av nätkoncession för linje med anläggningsnummer 8000C, 8000E och 8000BP. Ansökan avser en 420 kV luftledning från Horred till Breared i Mark, Varbergs, Falkenbergs, Hylte och Halmstads kommuner, Västra Götalands och Hallands län. Svenska kraftnät har begärt att nätkoncessionen ska gälla tills vidare. En nätkoncession gäller till dess en ansökan om förlängd giltighetstid har prövats slutligt. Giltighetstiden för nätkoncessionen med anläggningsnummer 8000C, 8000E och 8000BP skulle annars ha löpt ut den 31 december 1998.

Av ansökan framgår att ledningen utgör en viktig del av elförsörjningen i västra Sverige. För att kunna fortsätta drivas måste dock befintlig ledning förnyas då den tekniska livslängden har uppnåtts. De justeringar som förnyelsen av ledningen innebär och som beskrivits i ärendet, ryms enligt Svenska kraftnät inom sträckningen för befintlig koncession.

Svenska kraftnät uppgav tidigare att ledningen på de sträckor där den är sambyggd (delar stolpar) med andra ledningar skulle byggas isär i samband med att den planerade förnyelsen. Svenska kraftnät har senare under ärendets handläggning justerat ansökan och angivit att ledningen även fortsättningsvis kommer att vara sambyggd. Vilka delar detta gäller framgår av blå linjer på koncessionskartan (bilaga 1).

Med anledning av att Svenska kraftnät ändrat sin ansökan enligt ovan har ärendet remitterats vid flera tillfällen. De remissyttranden Ei har beaktat i detta beslut är från remisserna 2023-2024 samt 2025, där den senare remitterats till myndigheter och andra obligatoriska remissinstanser samt de fastighetsägare som direkt berörs av Svenska kraftnäts ändring av ansökan gällande fortsatt sambyggnation på de delsträckor där ledningen är sambyggd idag.

Ledningen är konstruerad för 420 kV med en nominell spänning om 400 kV.

Svenska kraftnät har till sin ansökan bifogat bland annat miljökonsekvensbeskrivning och en alternativredovisning.

2 Bestämmelser som ligger till grund för Ei:s beslut

Ansökan i detta ärende kom in före miljöbalkens ikraftträdande den 1 januari 1999. Lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser (Naturresurslagen) ska därför

gälla i stället för miljöbalken. Miljöbalkens regler om miljökvalitetsnormer ska dock ändå tillämpas.

De bestämmelser som ligger till grund för det här beslutet redovisas i bilaga 2.

3 Ei:s motivering till beslutet

Svenska kraftnäts ansökan är förenlig med relevanta bestämmelser i ellagen och naturresurslagen. Inga särskilda skäl att tidsbegränsa nätkoncession har framkommit under handläggning av ärendet. Ei beviljar därför Svenska kraftnäts begära om att nätkoncessionen ska gälla tills vidare.

Svenska kraftnät har i sin ansökan uppgett att ledningen är förenlig med berörda detaljplaner och områdesbestämmelser. Marks, Varbergs, Falkenbergs, Hylte och Halmstads kommuner har inte haft några invändningar i samband med Ei:s remissförfarande. Det har inte i övrigt framkommit något i ärendet som tyder på att ledningen strider mot gällande detaljplan och områdesbestämmelser.

Svenska kraftnät har beskrivit påverkan från ombyggnation, drift och underhåll på relevanta intresseområden samt vilka konsekvenser som förväntas uppstå. Svenska kraftnät har också angett vilka skyddsåtgärder de planerar att vidta för att minska risken för negativ påverkan. Ei bedömer att de skyddsåtgärder som föreslagits är tillräckliga avseende dessa intressen.

3.1 Tillämplig lagstiftning

Fastighetsägare samt Lantbrukarnas Riksförbund har under Ei:s remiss haft synpunkter på att Svenska kraftnät inte genomfört samråd och varför 1998 års lagstiftning är tillämplig.

Eftersom ansökan om förlängning av nätkoncession lämnades in till Ei år 1998, ska gällande lagstiftning för tidpunkten då ansökan lämnades in tillämpas. Enligt ellagen (1997:857) och de då rådande bestämmelserna i förordning om miljökonsekvensbeskrivningar (1991:738) krävs inget samråd inför upprättandet av en miljökonsekvensbeskrivning. Ei bedömer att den miljökonsekvensbeskrivning som Svenska kraftnät har tagit fram uppfyller de regler som gällde då ansökan lämnades in och därför kan godkännas.

2025-08-27

2018-101795-0122

3.2 Ledningens påverkan på miljö och omgivning

Nedan följer en sammanfattning av de intresseområden som Ei har bedömt vara relevanta för prövningen av ansökan.

3.2.1 Magnetfält och människors hälsa

Den befintliga ledningen passerar bostäder längs med hela sträckningen. 43 bostäder ligger inom 150 meter från kraftledningens mitt. Ledningen passerar inte nära några skolor eller förskolor. Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Länsstyrelsen i Hallands län samt fastighetsägare har i Ei:s remiss haft synpunkter på ledningens magnetsfältsvärden eller uttryckt oro för att exponeras för höga magnetfält.

Svenska kraftnät har åtagit sig att genomföra magnetsfältreducerande åtgärder, bland annat genom optimering av den aktuella ledningen samt parallellgående ledningars fasföljd, i samband med att ledningen ska förnyas. I och med åtgärderna kommer samtliga bostäder få ett magnetfältsvärde under 2,0 mikrottesla, förutom en bostad som har förvärvats av Svenska kraftnät.

Ansökan kom in till Ei 1998, det vill säga innan miljöbalken trädde i kraft. Vid den aktuella tidpunkten tillämpades Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält (Myndigheternas försiktighetsprincip, ADI 477). Myndigheternas försiktighetsprincip innebär bland annat följande. "Om åtgärder, som generellt minskar exponeringen, kan vidtas till rimliga kostnader och konsekvenser i övrigt bör man sträva efter att reducera fält som avviker starkt från vad som kan anses normalt i den aktuella miljön".

Vid tillämpningen av Myndigheternas försiktighetsprincip utgår Ei från Strålsäkerhetsmyndighetens rapport SSM 2012:69, Magnetfält i bostäder. Enligt den är magnetfält upp till 0,2 mikrottesla i årsmedelvärde att betrakta som normala för boendemiljö och årsmedelvärden över 2,0 mikrottesla att betrakta som kraftigt förhöjda. Därmed får magnetfält som uppgår till 2,0 mikrottesla i årsmedelvärde anses avvika starkt från vad som är normalt i boendemiljö.

Ei bedömer mot bakgrund av detta att Svenska kraftnät, efter tillämpade skyddsåtgärder, uppfyller myndigheternas försiktighetsprincip för samtliga bostäder för stadigvarande vistelse längs med ledningen, eftersom ingen av dessa bostäder beräknas exponeras för magnetfält vars årsmedelvärde överstiger 2,0 mikrottesla. Det faktum att Svenska kraftnät förvärvat den bostad som exponeras för ett högre magnetfält gör att denna inte längre kan nyttjas för stadigvarande

vistelse och Ei bortser i bedömningen från denna. Ei bedömer därför att Svenska kraftnäts ansökan om förlängd nätkoncession för linje är förenlig med den i ärendet tillämpliga lagstiftningen.

3.2.2 Ledningens sträckning

Fastighetsägare har invänt mot att ledningsgatan kan komma att behöva breddas på vissa delar längs med sträckningen i och med den förnyelse som ska göras av ledningen. Svenska kraftnät har i sin ansökan lämnat upplysningar om de förändringar som de planerar att göra. Svenska kraftnät gör antagandet att de justeringar av ledningen som förnyelsen innebär ryms inom befintlig koncessionssträckning.

Ei prövar ansökan om förlängning av nätkoncession enligt ledningens befintliga sträckning från Horred till Breared. För ändringar som inte ryms inom nu beslutad koncession kommer Svenska kraftnät behöva ansöka om ny eller ändrad nätkoncession. Genom att Ei förenar beslutet med ett allmänt villkor binds Svenska kraftnät till de åtaganden företaget gjort i sin ansökan med bilagor. Vid byggnation, reparation och underhåll av ledningen ska Svenska kraftnät vidta de skyddsåtgärder som beskrivits.

Ledningen ska lokaliseras till en plats där den kan användas med så litet intrång och olägenhet för miljön och människors hälsa som möjligt. Ingen av Svenska kraftnäts alternativa utredningskorridorer bedöms ge några stora fördelar jämfört med att behålla den befintliga ledningssträckningen eftersom en helt ny ledningssträckning skulle medföra att stora mängder sedan tidigare opåverkad mark skulle behöva tas i anspråk samt att boende längsmed dessa alternativa sträckningar skulle kunna riskera att påverkas negativt. Detta jämfört med ansökt alternativt, där befintlig sträckning behålls vilket minimerar ianspråktagandet av ny mark, gör att Ei bedömer att den nuvarande lokaliseringen är lämplig.

3.2.3 Naturmiljö och arter

Svenska kraftnät har i sin ansökan beskrivit de natur- och artvärden som finns längsmed ledningens sträckning. Svenska kraftnät anför att de formellt skyddade områdena i form av riksintressen och Natura 2000-områden tillkommit efter ledningens uppförande. Ledningssträckningen har inventerats i fält under 2019. De identifierade naturvärdesobjekten kommer i första hand att undvikas, och om inte detta är möjligt kommer Svenska kraftnät att samråda med berörd länsstyrelse angående lämplig hänsyn om objekten riskerar att förändras väsentligt. Även inför omfattande underhållsåtgärder i ledningsgatan som riskerar att väsentligt förändra

naturmiljön kommer samråd att hållas med länsstyrelsen. I ansökan redogör Svenska kraftnät även för de skyddsåtgärder som kan bli aktuella, som till exempel genom att vidta försiktighet vid arbete i våta miljöer för att säkerställa att dessa inte körs sönder.

Till ansökan har även bifogats en skrivbordsstudie av fågellivet, vilken pekar ut sju viktiga fågelskyddsområden där tidsrestriktioner för störande åtgärder kommer att vidtas under häckningstid vid förnyelse av ledningen. Restriktionerna är anpassade efter de fågelarter som häckar i respektive område. Det har i fågelutredningen inte framkommit några tydliga indikationer på att ledningen skulle utgöra en hög risk för kollision. Svenska kraftnät anför i miljökonsekvensbeskrivningen att fågelavvisare inte anses behövas som försiktighetsåtgärd, men att dessa kan monteras om det i framtiden konstateras att ledningen utgör ett problem för fågellivet.

Ei bedömer att det inte framkommit något i ärendet som talar för att koncession inte kan beviljas avseende ledningens påverkan på naturmiljön eller arter. Detta eftersom ledningen fortsatt kommer att gå i samma sträckning, även efter den planerade förnyelsen. Marken är således redan exploaterad och att flytta ledningen till annan plats skulle medföra större negativa konsekvenser än att bevilja en förlängd koncession i befintlig sträckning. Vidare bedömer Ei att de skyddsåtgärder som Svenska kraftnät beskriver i sin ansökan är tillräckliga avseende dessa intressen.

3.2.4 Påverkan på övriga intressen

Ei kan konstatera att ledningen berör andra intressen längs med sträckningen i form av landskapsbild, övriga skyddade arter, kulturmiljö, miljökvalitetsnormer, infrastruktur, jord - och skogsbruk samt friluftsliv. Ei bedömer att ledningens påverkan inte är så pass omfattande att den utgör hinder för att bevilja förlängd nätkoncession. Ei anser att de skyddsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig är tillräckliga avseende de övriga intressena som berörs.

3.3 Sökandens lämplighet

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk som enligt sin instruktion från regeringen bland annat ska bedriva stamnätsverksamhet. Svenska kraftnät är därför från allmän synpunkt lämpligt att utöva nätverksamhet.

3.4 Ledningens lämplighet

Svenska kraftnät har i ansökan beskrivit ledningens påverkan på miljön och omgivningen och vilka konsekvenser som kan förväntas uppstå. Svenska kraftnät har också angett vilka skyddsåtgärder de planerar att använda för att minska risken för påverkan. Ei bedömer att de skyddsåtgärder som föreslagits är tillräckliga. Vidare är ledningen befintlig och behövs för elförsörjningen. Ei bedömer således att ledningen är lämplig från allmän synpunkt.

Hur man överklagar

Se bilaga 3, Hur man överklagar beslutet.

Detta beslut har fattats av enhetschef Eva Nordlander. Föredragande var analytikern Axel Gunnarsson.

Eva Nordlander

Axel Gunnarsson

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Beslutet publiceras i e-diariet som nås via Ei:s webbplats.

Bilagor

- 1 Karta över ledningens sträckning
- 2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet
- 3 Hur man överklagar beslutet